

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 1980/06
07.11.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Рашића, као председника већа, Невенке Важић и др Глигорија Спасојевића, као чланова већа, са саветником Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету против оптуженог АА, због кривичног дела кршење закона од стране судије из члана 243. КЗ РС, одлучујући о жалби оштећеног ББ, као тужиоца, изјављеној против пресуде Окружног суда у Краљеву К.бр.53/06 од 05. јуна 2006. године, после седнице већа одржане 7. новембра 2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УВАЖАВАЊЕМ жалбе оштећеног ББ, као тужиоца, УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Краљеву К.бр.53/06 од 05. јуна 2006. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Краљеву К.бр.53/06 од 05. јуна 2006. године, на основу одредби члана 355. став 1. тачка 3. ЗКП-а, ослобођен је од оптужбе оптужени АА да би извршио кривично дело кршење закона од стране судије из члана 243. КЗ РС.

Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава, а о висини трошкова суд ће накнадно одлучити посебним решењем.

Против наведене пресуде благовремено је жалбу изјавио оштећени ББ као тужилац због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, са предлогом да Врховни суд уважи његову жалбу, преиначи првостепену пресуду и оптуженог огласи кривим за кривично дело кршење закона од стране судије из члана 243. КЗ РС и осуди га на казну по закону или да првостепену пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку.

Оптужени АА, изјавио је одговор на жалбу оштећеног као тужиоца, који одговор је неблагоприятан, због чега га Врховни суд и није разматрао.

Наиме, из повратнице о уручењу жалбе оштећеног као тужиоца оптуженом утврђује се да је исти жалбу примио 31. августа 2006. године, а из препоручене пошиљке о уручењу одговора на жалбу пошти утврђено је да је наведени одговор предат пошти Нови Пазар, у форми препоручене пошиљке дана 12.09.2006. године у 12,00 часова. Како је законски рок за изјаву одговора на жалбу осам дана од пријема жалбе, што значи да је у конкретном случају последњи дан рока за изјаву одговора на жалбу био 08. септембар 2006. године (петак – радни дан), а одговор на жалбу је предат пошти 12. септембра 2006. године, то је несумњиво утврђено да је исти неблагоприятан.

Врховни суд је одржао седницу већа у смислу члана 375. ЗКП-а, на којој је испитао првостепену пресуду, размотрио списе предмета и по оцени жалбених навода, нашао:

Жалба је основана.

Побијаном пресудом учињена је битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП-а јер су разлози о одлучним чињеницама дати у образложењу нејасни и у знатној мери противречни, због чега се ни утврђено чињенично стање није могло испитати.

Наиме, првостепени суд утврђује да је оптужени поступајући као судија донео незаконити акт, но да код њега није постојала свест да такав акт доноси јер је прихватајући његову одбрану у којој тврди да би на исти начин поново поступио, суд утврдио да је оптужени био уверен да је у свему поступао у складу са одредбама ЗИП-а, као и да се због одсуства свести о незаконитом поступању не може говорити ни о постојању намере да се другом прибави корист или нанесе штета, те да нема ни узрочне везе између кршења одредби ЗИП-а и настанка штетне последице која се најчешће налази у имовинској користи или штети за имовину, будући да оштећени као тужилац није осујећен у својем праву да као хипотекарни поверилац реализацију свог потраживања тражи од ВВ, као новог власника непокретности, већ је оптужени својим поступањем само одложио остваривање потраживања оштећеног као тужиоца, а да га том приликом није оштетио као хипотекарног повериоца (страна 10, став 2, 12, став 1. и 14, став 2).

Међутим, потпуно супротно утврђењу да код оптуженог није постојала свест о кршењу одредби ЗИП-а, првостепени суд на страни 12, став 2. побијане пресуде наводи да на одсуство намере да другоме прибави какву корист или нанесе штету указује између осталог и чињеница да је оптужени „наставио са извршењем иако је још у фази доношења закључка о продаји увидео да потраживање оштећеног као тужиоца још увек није доспело и да је захтев за извршење преураћен“, што управо значи да је код оптуженог ипак постојала свест о кршењу одредби ЗИП-а.

Исто тако, и закључак суда да поступањем оптуженог, оштећеном као тужиоцу није нанета штета, је нејасан, посебно код утврђења суда да је тиме одложено остваривање потраживања оштећеног као тужиоца. Ово стога што за постојање кривичног дела кршење закона од стране судије није неопходно да је незаконитим поступањем другом прибављена каква имовинска корист или нанета имовинска штета, већ је нужно да је кршење закона вршено у намери прибављања било какве користи или наношењу било какве штете (имовинске или неимовинске). Природа овог кривичног дела јесте да се оно врши у намери да се неко лиши или ограничи у правима која му припадају на основу устава, закона или другог прописа, односно да се другом признају права која му уопште не припадају или му не припадају у обиму у коме му се признају, при чему је кривично дело свршено доношењем незаконитог акта или кршењем закона на други начин, а није неопходно да је тиме другом прибављена каква корист или да је нанесена каква штета, али је нужно да је кршење закона вршено у таквој намери.

Стога се и разлози за закључак суда да одлагањем остваривања потраживања оштећеног као тужиоца није истом нанета штета, не могу прихватити, јер се према одредбама члана 141. став 1. ЗИП-а, заложно право гаси, даном правноснажности решења о продаји непокретности, иако заложни повериоци нису потпуно намиреени, те уколико купац и заложни поверилац не склопе споразум у смислу члана 141. став 2. ЗИП-а, оштећени као тужилац који је уједно и заложни поверилац, могао је своје право остваривати само подношењем тужбе против купца непокретности, у конкретном случају ВВ, чиме се на неодређено време одлаже остваривање потраживања оштећеног као тужиоца, што свакако има штетне последице.

У побијаној пресуди првостепени суд наводи да из одбране оптуженог произилази да је он веровао да у свему поступа у складу са одредбама ЗИП-а и судском праксом, у каквом уверењу је остао до краја кривичног поступка, тврдећи да би на исти начин поново поступио (страна 14. став 2), на основу чега суд утврђује одсуство свести оптуженог о незаконитом поступању.

Међутим, из записника о исказу оптуженог произилази да је у погледу ове чињенице давао противречне исказе, које противречности суд није отклонио, а прихватио је да је оптужени веровао да је у свему законито поступао и да би поново исто поступио.

Наиме, у свом исказу у истражном поступку од 07.06.2002. године, оптужени наводи да иако су му одредбе ЗИП-а, које регулишу ред намирења, биле познате, проценио је да треба ВВ да обавезе да плати само разлику између његовог потраживања и постигнуте купопродајне цене због тога што је потраживање оштећеног као тужиоца које је било обезбеђено хипотеком доспевало тек 01.02.2002. године, дакле готово после три месеца, за разлику од потраживања ВВ које је већ тада било доспело, при чему је знао и

да решење о извршењу ВВ потраживања није постало правноснажно. Овакво своје поступање, сматра законитим и поново би исто поступио, док на главном претресу од 11.11.2003. године наводи да сматра да је погрешно и да је можда требао да наложи ВВ да цео излицитиран износ уплати у депозит суда, а да се након тога по редоследу намире потраживања, да би на главном претресу од 24.02.2005. године, поново навео како је у свему поступио у складу са законом, па и у погледу обавезивања ВВ да уплати само разлику између свог потраживања и излицитираног износа јер је такво поступање предвиђено ЗИП-ом, а на главном претресу од 31.05.2005. године, истиче да када би поново поступао у истом предмету радио би на исти начин у свему осим у делу где би наложио ВВ да уплати цео излицитиран износ, након чега би поступио намирењу поверилаца по редоследу потраживања.

Из наведеног јасно произилази противречност исказа оптуженог у погледу законитости његовог поступања и свести о таквом поступању, због чега по оцени Врховног суда, првостепени суд није могао без отклањања наведених противречности, само на основу одбране оптуженог закључити да код њега није постојала свест о незаконитом поступању.

Поред чињенице да је оптужени, иако је још у фази доношења закључка о продаји видео да потраживање оштећеног као тужиоца није доспело, такав закључак донео, а потом иако је знао да решење о извршењу за потраживање ВВ није правноснажно, истог ипак прихватио као учесника лицитације и исту спровео, суштина незаконитог поступања оптуженог огледа се у чињеници да је након лицитације ВВ обавезао да уплати само разлику између свог потраживања и излицитиране цене и тиме нарушио законски ред намерења потраживања предвиђен одредбама члана 164. ЗИП-а, по коме заложни поверилац има предност у намирењу потраживања у односу на остале повериоце.

У вези тога у побијаној пресуди остало је неразјашњено кључно питање, зашто је оптужени тако поступио, да ли због тога што и поред дугогодишњег судијског искуства у извршној материји није знао законски редослед намерења потраживања или из других разлога, па и разлога да оштећеном као тужиоцу нанесе штету а ВВ прибави корист. Како је ова одлучна чињеница у побијаној пресуди остала нерасветљена, а нису ни дати разлози о противречним доказима, побијана пресуда од стране другостепеног суда није могла бити преиначена како то у жалби тражи оштећени као тужилац, већ је морала бити укинута.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити недостатке на које је указано овим решењем а потом отклањањем противречности у одбрани оптуженог и њеном оценом те извођењем осталих потребних доказа, утврдити да ли је незаконито поступање оптуженог резултат његове намере да другом прибави какву корист или нанесе штету или није.

При томе, неопходно је утврдити да ли су тачни наводи оптуженог да је пре лицитације упозорио ВВ да је непокретност оптерећена хипотеком и да се из купопродајне цене прво мора намирити потраживање оштећеног као тужиоца који је истовремено и заложни поверилац, обзиром да такво упозрење није констатовано у записнику о продаји. Наиме, нејасно је какав је био интерес ВВ да лицитира наведену непокретност до износа од 160.000 ДЕМ уколико је био упозорен са обавезом да положи целокупан износ из лицитиране цене у депозит суда из кога ће се прво намирити потраживање оштећеног као тужиоца у износу од 150.000 ДЕМ, а да ће њему остати непокретност површине 28,37 м², у вредности од 51.060 ДЕМ, како је то утврђено решењем И.бр.503/01 од 1.11.2001. године и ненаплаћено сопствено потраживање у износу од 113.000 ДЕМ.

Утврђивањем и оценом како ове чињенице тако и на основу осталих чињеничних околности овог случаја, суд ће у поновном поступку утврдити чињенично стање од кога зависи правилна примена кривичног закона, па ће донети правилну и на закону засновану одлуку за коју ће дати јасне и непротивречне разлоге.

Са свега наведеног, а на основу одредби члана 389. став 1. ЗКП-а, одлучено је као у изреци овог решења.

Записничар, Председник већа-судија,

Мила Ристић, с.р. Слободан Рашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Мирјана Војводић

љи